

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tariful şi învelită Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Organizarea milei creştineşti.

— Idei actuale. —

II.

În ce priveşte organizarea sistematică a milei creştineşti, care după cum am arătat în articolul anterior nu se poate restrânge la câteva sute de orfani, avem fericierea de a nu fi experimentatori, mergând pe urmele altor naţiuni, cari au de mult societăţi bine organizate pentru ajutorarea săracilor. În Germania de pildă pe lângă societăţile bine organizate a socialiştilor şi pe lângă alte grupuri cu caracter social s'a înfiinţat încă din 1897 societatea religioasă caritativă »Charitasverband« pentru ajutorarea săracilor din întreg imperiul. Şi în alte ţări ajutorarea celor lipsiţi e bine organizată, astfel în Italia, Anglie, Helveţia, care e un model în privinţa aceasta.

La noi înfiinţarea unor societăţi caritative în împrejurările actuale ar fi imposibilă şi astfel ar trebui să ne sârguim la ceea ce le avem: »Reuniunile mariane« şi reuniunile de femei, înfiinţând pe lângă secţiunile lor religioase, sociale şi una caritativă. În acestea din urmă deşi s-ar putea uni, — după cum se vede şi la societatea germană »Frauenbund« — ba chiar înţelegi una pe alta secţiunea socială cu cea caritativă, din cauza numărului restrâns nu s'a pot angaja. Rămâne dar ca »Reuniunile Mariane« de cari avem multe mai ales în diecezele unite şi bine organizate la Gherla şi Lugoj, iar la Blaj acum se organizează — să se prefacă în adevărate izvoare de binefaceri.

Angajate reuniunile mariane la munca aceasta caritativă problema ajutorării nefericitorilor iviţi pe urma războiului s'ar urma într'un mod simţitor şi prin organizaţiile locale, cari pot servi de despărţăminte mai mici, astfel am ajunge şi la descentralizarea orfanatelor, ca mai bine ducătoare la scop, după cum s'a accentuat şi din partea protopopiatului gr. oriental al Clujului. În forma aceasta s'ar angaja la muncă sistematică, cei mai distinşi muncitori ai carităţii creştine, cari s'au deschis izvorul înţelepciunii şi a fărâşi lor sufleteşti: st. Scripturii, vor afla neamărate texte, cari ca tot atâţia paragrafi de lege ne impun ajutorarea săracilor. Aşa la Moise 17, 7-8 »Iară de va fi întru tine cineva sărac dintre fraţii tăi în vremea cetate din cetăţile tale, în pământul care dă ţie Domnul tău, să nu-ţi învârtosezi înima ta, nici să-ţi închizi mâna ta de către fratele tău cel lipsit« I Sirach 34, 24 »Pânea celor lipsiţi este viaţa săracilor, cel-ce o ia pe aceasta omul sângelui este« etc.

Iar noul testament întrece ori ce codice de legi în privinţa aceasta. Aşa la Mat. 5, 7, »Fericiţi cei milostivi, că ei vor fi miluiţi« Luca 14, 13-14 »Când faci ospaţ chiamă săracii, ne-«

*) Reuniunile mariane au început a se înfiinţa şi la gr. orientali. Însemnătatea şi rolul înfiinţării lor l-am arătat într'un prim articol din anul trecut al »Românului«.

putincioşii, schlopilii, orbi. Şi fericiţi vei fi, pentru că n'au să-ţi dea înapoi, dar şi să vă răpăşti la învierea dreptilor.« Şi alte locuri neamărate.

Spre orientare în organizarea internă ne poate servi societatea germană »Charitasverband« care a rezolvat problema în modul următor: 1) În Freiburg a înfiinţat o centrală, provăzută cu tipografie şi librărie. 2) Aici s'edă revista săptămânală »Charitas« servind scopuri exclusiv caritative. 3) Sub titlul »Charitaschriften« s'edă broşuri ocazionale, tractand chestiuni mai însemnate privitoare la scopul societăţii. 4) A înfiinţat un birou de informaţii (Auskunftsstelle) 5) Imprumută schiopicioane şi filmuri de cinematograf 6) Ține adunări populare şi anual adunare generală.

Îşi pregăteşte oamenii de specialitate: 1) prin aranjarea de cursuri în diferite oraşe ale imperiului şi cursuri sistematice în centru (Freiburg) 2) aranjază expoziţii în cadrele acestor cursuri, 3) a înfiinţat o bibliotecă de specialitate, pusă la dispoziţia membrilor, 4) a înfiinţat diferite secţiuni pentru îndeplinirea diferitelor lucrări etc. etc.

La noi dată fiind organizarea reuniunilor mariane, înfiinţarea unei secţiuni caritative pe lângă cea religioasă, nu pretinde nici o schimbare în statut, cel mult lamulţirea membrilor în comitet şi un mic regulament pentru normarea activităţii caritative, ce va avea să o desvolte reuniunea. Nu avem lipsă de foi şi reviste de specialitate, putându-le perfect suplini prin foile cotidiene şi revistele bisericesti; adunările populare pot fi suplinite de misiunile populare introduse în ambele biserici române; educarea maselor prin schiopicioane, cinematografe etc. la noi cade în sarcina »Asociaţiunii«, care le imprumută tuturor acelor, cari le cer. Şi forma aceasta putem încuraja organismul complicat al societăţii germane.

Prin organizaţia locală potrivită împrejurărilor să deschide un câmp larg activităţii caritative, revărsându-se balzamu alinaător peste neamărate rane, cauzate de groaznicul război. Şi a special reuniunile:

1. Vor avea să se intereseze în mod special de soarta orfanilor din comunele proprii, provocând rudenii ori familiile mai bine situate şi fără copii, să primească ori să contribuie la creşterea orfanilor celor morţi pentru patrie. Pe cei cari pot fi aplicaţi la meserii să-i plaseze în locuri bune, unde să nu fie primejduită nici naţionalitatea nici moralitatea lor. Unde mama rămasă văduvă pe lângă un mic ajutor şi-ar putea creşte odraslele în mod cinstit şi i să administreze acest ajutor. Iar pe cei fără părinţi, fără ru tenii şi fără de

*) După Dr I. Mestor Katolikus: szemle Nr. 5. 19-915

nici un sprijin să-i recomande pentru primire în orfanatul central.

2. Vor urmări cu atenţiune lipsele celor invalizi, ciungi, schiopii, orbi etc. venindu-le în ajutor în tot modul posibil. Şi prin organizarea lor estinsă vor câştiga pentru cei capabili ocupaţii uşoare: cancelist, sup. aveghetor, etc. Nu vor trece cu vederea nici soarta văduvelor fără de ajutor, ferindu-le de primejdia demoralizării prin ocupaţii potrivite.

3. Să vor îngriji de adunarea materialului necesar pentru suplینirea lipselor şi susţinerea orfanilor, ceea ce credem că nu va fi greu. Căci conducă oii însufleţiţi stând în legătură personală continuă cu singuricii membri şi familiile din comuna proprie şi jur, vor şti totdeauna când, unde şi dela cine se pot aştepta bani, grâu, fasole, crumpe, vesminte etc. etc. Cunoşcându-şi oamenii li vor îndemna »cu vreme« şi fără de vreme »la fapte, avându şi fiecare locul şi rolul în aceasta organizaţie, neputându se ignora nici unul, căci după cum zice Sf. Pavel: »nu poate ochiul să zică mâinii »n'am trebuinţă de tine, sau capul iarăşi să zică picioarelor: n'am trebuinţă de voi. Ci ale corpului membre, care par a fi mai slabe sunt cu mult mai mult neapărat trebuitoare... ci Dumnezeu a întocmit dând mai multă cinste celui căruia-i lipseşte. Ca să nu fie neunire în corp, ci membrele să îngrijească deopotrivă unele de altele. Şi dacă un membru suferă, toate membrele suferă împreună şi dacă un membru este mărit toate membrele se bucură împreună«. (I cor. 21 urm.)

4. Se vor îngriji de lipsele sufleteşti: morale şi intelectuale ale celor ajunşi sub ocrotirea lor. Vor răspândi cărţi bune în popor, vor da broşuri ocazionale, în cari să se descrie în colorii vii mizeria celor lipsiţi, şi modul delaturării ei, căci e ştiut că indiferentismul şi răceala celor mai mulţi provine din necunoaşterea şi neînţelegerea cauzei etc. etc.

Aceasta înşirare sumară a ideilor ce pot să formeze programul unei activităţi rodnice ne arată îndeejuns ce avânt pot lua »Reuniunile Mariane« prin deprinderea sistematică a faptelor de îndurare trupescă şi sufletească. Şi timpul cel mai potrivit pentru inaugurarea acestei activităţi, e acum, când nefericirea şi năezul comun a apropiat mai mult inimile.

Şi pentru ca manifestarea grandioasă a milei creştineşti, care a dat sute de mii pentru orfanii neamului, să nu fie numai apariţia de clipă a unor vremi extraordinare, care deodată cu ele să şi dispară ni-să impune să-i dăm forma unei acţiune comune conştientă, bineorganizată şi bine condusă, ca în forma aceasta să corăspundă tuturor lipselor ce su învocat-o.

Iubirea lui Hristos, în numele căreia s'a ridicat steagul să ne fie un stimul pentru organizarea sistematică a milei creştineşti.

Caritas Christi urget nos!

P. F.

Venezelos agită. Lui »Pester Lloyd« se anunţă din Atena:

Agitaţia fostului prim-ministru Venezelos în contra regelui ja o estenziune, care poate fi numită în alte ţări ameninţătoare. Venezelos a fondat un nou ziar sub numele »Le Drapeau«. În fiecare Duminică se ţin în Atena şi Pireu întruniri populare, a căror scop pe faţă este răsturnarea cabinetului iar pe sub ascuns trecerea cu forţa în tabăra ententei.

Italia a cerut schimbarea atitudinii României.

Mai multe ziare streine află că înainte de începerea conferinţei de la Paris, ministrul de externe Sonnino, prin intermediul ministrului român la Roma priştul Ghica, a cerut primului ministru român Brătianu să ia o hotărâre definitivă în favoarea Quadruplei. Priştul Ghica raportând d lui Brătianu despre această cerere a guvernului italian a fost însărcinat să aducă la cunoştinţa ministrului de externe Sonnino, că momentul actual nu este favorabil nici pentru o schimbare de atitudine, nici pentru continuarea unor tratative. De altfel România e hotărâtă să continue politica sa de neutralitate.

Chemare sub arme în Olanda. Zărele elveţiene comunică din Rotterdam:

Chemarea sub arme a contingentului 1917 în Olanda se va face probabil pe ziua de 15 Mai. Consulatele olandeze din Elveţia au început să dea tinerilor, cari aparţin acestui contingent, ordine de plecare acasă.

Olanda preferă războiul.

Din Rotterdam se comunică: Fostul ministru olandez Kuyper scrie în »Standard«:

Olanda mai bine va înta în război, decât să suferă a fi tratată ca o a doua Grecia.

Presă neutră despre discursul cancelarului german.

Marele discurs al cancelarului Bethmann-Hollweg continuă să preocupe presa europeană. Pentru astăzi înregistrăm câteva voci de presă din ţările noastre.

Presă română.

»Independence Romaine« nu se îndoleşte că exposeră cancelarului german în care pentru întâia dată s'a desenează conturile păcii viitoare, cum ea se crede la Berlin, exprimă sentimentele Germaniei. Conduc de aceeaşi consideraţie, cancelarul a lăsat la o parte contemplanţi asupra unor anumite probleme. Concluziunile ce se pot deduce din discursul cancelarului adevărat că nu sunt congruente. Ziarul reliefează cum cancelarul s'a păzit a spune vre-un cuvânt nedelicat despre Franţa; dimpotrivă a ştiut să accentueze virtuţile şi eroismul luptătorilor dela Verdun.

»Moldova« zice, că fiecare poate auzi din discursul cancelarului glasul ferm şi energic al Germaniei victorioase. Pentru România, care încă şi azi este aliatul germaniei, este de importanţă ca acest puternic imperiu să poată vorbi ca stat învingător cu duşmanii lui, cari sunt şi ai României, ca stat care poate dispune asupra soţii lor. Deosebirea între discursul cancelarului şi vorbirile lui Sazonov şi Asquith este, că cancelarul a putut se arate asupra mersului victorios al evenimentelor războinice, din care a putut deduce şi posibilitatea să facă propuneri pentru sfârşirea războiului. Nu se poate trece cu vederea, că vorbirea cancelarului este un răspuns la discursul din Ianuarie al lui Asquith, care culmina în acelaşi războiul poate fi continuat în înalşte, deoarece nu există nici un risc pentru pierderi teritoriale. Pentru desvolţarea lucrurilor la sfârşitul războiului discursul sobru, ponderabil şi răzolu al cancelarului e de mare importanţă. Nici o fanfaronadă, nici o laudă de prios, nici o poză teatrală nu se găseşte în vorbirea acestui bărbat. O nouă fază s'a deschis pentru timpul nostru.

În »Adevărul«. Tache Ionescu zice că discursul exprimă, că quadrupla nu vrea pacea şi Germania nu mai vine cu condiţiuni modeste, deoarece ştie că nu vor fi acceptate. Numeste vorbirea neruşinată, mincinoasă şi obraznică şi o demnă continuare a tot ce Germania a debitat până acum în vorbe şi în fapte.

(După »Pester Lloyd«)

Presă bulgară.

Ochioasa »Narodni Prava« scrie: La măsurile luate de atâtant pentru nimicirea independenţei statelor mici, cancelarul german răspunde cu principiul libertăţii pentru toate naţionalităţile dorind o pace, care să garanteze dezvoltarea favorabilă paşnică şi liberă a tuturor popoarelor Europei. Faţă cu

Sisteme de slăbire.

de Dr med. Mircea Mocanu.

(Fine.)

Am schitat deja în câteva cuprize cum se prezintă la exterior obezitatea. Adevăratele simptome patologice însă consistă în turburarea respiraţiei şi a activităţii inimii. Grăsimea abnormă se depune chiar şi în musculatura inimii şi se deavoltează în consecinţă un adevărat circulus vitiosus, căel totoral inima ar avea o muncă mult mai mare de executat fiind întreaga circulaţiune sangvină considerabil îngreunată tocmai acum din cauza volumului mult mai mare corporal. În urma acestei insuficienţe a inimii se deavoltează un şir întreg de consecinţe triste: arterioscleroza, nephrizia atrophică (boală de rinich), hipertrophia venoasă a ficatului şi mcarrea applicată (ruperea unei artere din creier) Nu lutru în explicarea mai de aproape a acestor fenomene, căci s'a trecut limitele articolului dar ş'i detaliat explicarea lor recere cunoştinţele de fiziologie şi anatomie ce nu se pot pretinde, decât numai dela medici. Ei şi

aşă cred suficientă schiţarea numai a urmărilor acestui boli, ca să ne convingă de necesitatea unui tratament, de impunerea categorică a unui sistem de slăbire.

După ce am văzut cauza principală a obezităţii e uşor de înţeles, că principiul fundamental al oricărui sistem de slăbire e micşorarea cantităţii alimentelor (râncare puţină) şi măriră activităţii musculare (mişcare multă).

Diferitele sisteme se deosebesc numai în alegerea substanţelor alimentare. Toate duc la rezultate bune, când se fac cu răbdare şi sistem. Tocmai de aceea astfel de curi de slăbire se fac cu mai mult succes în sanatoriile speciale din Karlsbad, Marienbad, Franzensbad, unde e dată o largă variaţie şi individualizare a procedului şi o continuă supraveghere medicală. La foarte mulţi au efectul dorit de slăbire aceste staţiuni balneare chiar pe lângă alimentaţia obişnuită sub forma aşă numitei »cure de Karlsbad« care formează în realitate un foarte raţional sistem de slăbire. Anume această »cure medicală« de Karlsbad, Franzensbad şi Marienbad ceaşa o sare cu caracter

purgativ — numită »sarea glauberiană« (sulfat de sodiu şi sulfat de Magneziv). Şi astfel beute aceste ape (1/2-1 Litru pe zi) au efectul că împedecă asimilarea completă a alimentelor în organism — cu alte cuvinte nu le da timp să fie destul intrabuţinţate.

Dar sub supraveghere medicală se pot şi acasa executa destul de bine aceste curi, ar un echivalent foarte bun în aceasta privinţă a apelor minerale de Karlsbad etc. — avem în »Apele amare« ale patriei noastre: »Băile Hunyadi Lános« şi »Ferenec László« apoi »Apele Izsofe«.

Gimnastica e aceeaşi la toate sistemele şi se face sub forma aşă numitei »Gimnastice de teren«, mişcare în aer liber şi mai cu seamă urcarea de dealuri pentru întărirea progresivă a musculaturii inimii sau fuga de 2-5 minute repetată de 2-3 ori pe zi pe teren şes. E deosemena necesar să se bea la ori-ce sistem de slăbire cât se poate de puţin, nu numai alcool, ci şi apă şi să nu să doarmă prea mult. Rămânerea în pat peste 7-8 ore periclitează succesul sistemelor. Băi zilnice.

Afară de »cure de Karlsbad« —

mai sus descrişă distingem 3 sisteme propriu zise de slăbire:

a) Sistemul Banting-Harvey, al cărui principiu e abstenenţa dela grăsimi şi hidrocabonate şi meniul compus în mod l următor:

Dimineaţa: ceai fără rum şi fără zahăr (sau cafea fără lapte şi fără zahăr) — 50 gr friptură slabă rece, pâne Graham.

Prânz: 60-100 gr. carne slabă sau peşte cu vre-un fel de legume pregătite în apă sărată numai fără untură — poame — 2 pâhărele vin roşu.

După masă: 1 pahar de lapte fără zahăr — seara: 40 gr. carne slabă.

E clar, că trebuie să ducă la rezultat acest sistem, căci abia le da beţilor pacienţi posibilitatea de a mânca. În consecinţă e un procedeu cam barbar, neplăcut şi bo'nivii îmbrăţişează cu plăcere pe cel următor:

b) Sistemul lui Ebstein, e mai uman într-un cât paritate consumarea grăsimilor nu numai în forma untului ci amestecate şi la mâncări, pornind dela principiu, că consumarea acestor grăsimi produce curând senzaţia saturaţiei şi nu chinuieşte pe delavai senzaţia foamei, ca în sistemul precedent.

Permite şi puţină pâine însă opreşte sever hidrocabonatele (dulceuriile). Meniul e următorul:

Dim. la 7 1/2: un pahar ceai rusesc fără rum şi fără zahăr, 50 gr. pâine prăjită cu unt cât de mult.

Prânz: 150 gr. supă grasă — 120 gr. carne grasă — cu garnitură de legume (cartofi şi sfecla strict oprită) sau salată sau compot de vişine — toate fără zahăr pregătite. — Un pahar de ceai amar.

Seara: Ceai amar cu friptură grasă. 30 gr. pâine cu unt mult.

3. Sistemul Oertel Principiul e intensificarea apei şi a aerului. Se poate fi cea din sistemul lui Ebstein E indicat cu deosebire la cei, cari urras insuficienţele inimii se observă turburări în circulaţiunea sangvină.

Într'un viitor articol mai scurt şi mai uşor de înţeles, căci a urma avem cunoştinţele, ce ne trebuie, vom trata despre sistemele de îngreunare. Până atunci ca cei abnormi de graşi să-şi aleagă în interesul lor propriu un sistem de slăbire.

conservatismul, egoismul și retrogradismul. Antatel, cancelarul de la Lezina: libertate, pace și puternic avânt pentru toate popoarele! Astfel poate vorbi numai reprezentantul unei națiuni, care nu vrea să stăvilească progresul Europei. Ne mândrim că suntem aliatul acestui popor, care nu luptă pentru subjugarea altor popoare, ci pentru triumful în toate direcțiile al progresului omnețirii întregi.

Organul democratic »Preporec« numește vorbirea cancelarului german un discurs monumental și își exprimă convingerea, că cuvintelor cancelarului vor urma fapte cum lumea nu le-a mai văzut.

Pressa svedeză.

Socialistul suedez Branting, un partizan al Quadruplei, constată, că acest discurs a găsit un ecou entuziast în presa suedeză.

»Svenska Morgenbladet« relevă, că stăpânirea liniștită a situației și tonul obiectiv al discursului contrastează în mod avantajos cu atacurile oratorice ale bărbatilor de stat ai Quadruplei. Această stăpânire este un semn de o adevărată forță.

Pressa elvețiană.

În același sens se exprimă și presa elvețiană, bineînțeles afară de cea franceză.

»Berliner Tagblatt« spune, că conștiința victoriei, care reese din discursul Cancelarului, trebuie să producă o impresie adâncă asupra oricărui om cinstit. Ziarul vede, în tabloul grandios al unei noi Europe, schițat de Cancelar, primele semne ale unei reorganizări a situației haotice din Europa. Ziarul adaugă, că după acest discurs, cu greu va putea cineva să prezinte victoria Germaniei ca o sperietoare pentru neutrii.

»Berliner Bunde« și »Baseler Nachrichten« atrag atenția asupra crușării semnificative a Franței în enunțarea întinelor de război ale Germaniei. Această, spun ziarurile în chestiune, îngăduie concluzia că nu există o prea mare contradicție între interesele germane și cele franceze.

Americanii germani și candidații la președenție. »Daily News« anunță din New-York următoarele:

Americanii germani au ținut o întrunire la New-Jersey, în care au hotărât să boicoteze pe candidații la președenție, cari nu le convin. S'a propus ca Roosevelt, Wilson și senatorul Root să fie considerați ca absolut improprii pentru postul de președinte.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 11 Aprilie.

Pe câmpul de operații dela vest.

După o potențare simțitoare repetită a focului lor de artilerie, Englezii au trecut în decursul nopții la un atac puternic cu granate de mână la sud dela St. Eloi; atacul înec a eșuat în fața poziției noastre de până. Poziția se află în toată estensiunea ei neclintită în mâinile noastre. În Argoni, la Fille Morte și mai departe la ost, la Vauquois, Francezii și-au făcut numai lor înșile pagubă prin mai multe explozii.

De ambele părți ale râului Maas activitatea războinică a fost și eri foarte vie. Contra-atacuri contra pozițiilor franceze la sud dela pârâul Forges, între Haucourt și Behincourt, ocupate de noi, au eșuat cu mari pierderi pentru dușman. Numărul prizonierilor nerăniți s-a urcat aici dela 22 ofițeri și 549 soldați la 36 ofițeri și 1231 soldați, iar prada la 2 tunuri și 22 mitralieze.

Cu ocazia ocupării altor case de pază la sud dela pădurea Corbului au fost făcuți astă-noapte 222 prizonieri și s'a capturat o mitralieze. Contra-atacuri din direcția dela Chattancourt au eșuat în focul nostru efectiv de flanc de pe țărmul ostic.

La dreapta dela Maas dușmanul a încercat zadarnic de a recuceri terenul pierdut la marginea nord-vestică dela Cote du Poivre. La sud-vest dela fortul Douaumont el a trebuit să ne cedeze alte stabilimente de apărare, de unde ne-am reîntors cu câteva duzine de prizonieri și cu 3 mitralieze. Prin focul tunurilor noastre

de apărare au fost scoborâte 2 avioane dușmane la sud-ost dela Jpern.

La ost și sud-ost și pe câmpul de operații din Balcani.

Nu s-au petrecut evenimente de o importanță deosebită.

Din România.

Intre guvern și Banca Națională s'au angajat negocierile pentru contractarea unui nou împrumut de 100 milioane.

Comisiunea de Import a hotărât ca să nu admită fulgii și penele de gâscă la export.

La Camera s-a depus de către d. Em. Costinescu, un proiect de lege prin care se impune cu 50 la sută venitul brut realizat de jocurile la noroc cari funcționează în stațiunile balneare și climaterice, inclusiv Sinaia și Constanța. Jumătate din produsul acestei taxe va fi întrebuințată pentru înfrumusețarea acestor stațiuni balneare.

Impozitul de 50 la sută asupra jocurilor de noroc, nu face parte din legea măsurilor excepționale, ci are un caracter permanent.

Cețim în ziarul »Zua«:

D. Leonte Moldovanu a adresat în ședința de Luni a camerei o interpelare d-lui președinte al consiliului asupra amestecului guvernului în ceea-ce privește alegerea mitropolitului bisericii din Ardeal.

Săptămâna viitoare va începe exportul celor 100.000 de vagoane cu cereale cumpărate de consrliul austro-ungaro-german. Căile ferate germane vor trimite în acest scop, zilnic, 40 vagoane prin Vârdorova, 50 prin Căin și, 30 prin Predeal și 80 prin Burdujeni, cari vor ieși încărcate cu cereale tot prin aceste stațiuni și tot în același număr, conform convenției încheiate.

În curând se vor fixa prețuri maxime pentru petrol și derivatele lui: benzina, uleiuri minerale, reziduri, gazoli, motorină, parafină și poslete.

Petrolul lampant, intrând în legea contingentării, nu va fi trecut în această listă.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 11 Aprilie

În nordul monarhiei și pe câmpul de operații din Balcani: Nu sunt evenimente mai importante.

La granițele italiene.

Focul de artilerie a crescut eri în violență în unii sectori de front. Cușmanul a bombardat după plan localitățile dinapoi frontului nostru. Astfel au stat sub foc greu la litoral Duino, apoi partea sudică a orașului Görz, spitalul din St. Peter și mai multe alte locuri din regiunea Görzului, iar în Carintia: St. Kathrein și Uggowitz din valea Canal, iar în Tirol: Levico și Roveretto. Luptele la Riva continuă.

General de divizie Höfer, locuitorul șefului de stat major

Superioritatea Germaniei în războiul aerian și cel submarin.

Din Berlin se anunță: Revista engleză »New Statesman« constată superioritatea Germaniei în dirijabile și submarine. Ziarul spune, că Germania are, în ceea-ce privește dirijabilele, o mare superioritate, poate chiar absoluta suprație.

Dirijabilele franceze, pe car' se punea speranțe atât de mari, n'au produs decât o mare decepție.

Despre marile dirijabile engleze, a căror construcție se anunță de un an de zile nu se mai aude nimic. Superioritatea germană nu poate fi ajunsă, după parerea specialiștilor, decât abia în 10 ani, sau poate niciodată.

În ceea ce privește submarinele, care se datorec în cea mai mare parte spiritului de invenție francez, Germania a construit, pe cât se pare în ultimii ani, în țecere, un mare nu-

măr, care pot fi considerate ca cele mai bune. Poate că submarinele engleze să fie tot atât de bune, nu posedă însă aceeași putere de atac ca cele germane.

Submarinele germane au reușit până acum să distrugă 15% din numărul vaselor engleze; împreună cu vasele rechișionate, 35-40% din flota comercială engleză a dispărut deci din viața economică a Angliei.

Pentru Orfelinatul românesc din Sibiu.

Transp. din n-rul 69 al »Gaz.« 6073 c. 10 f.

Colecta d-lui Inginer-sublocot. Oliviu Pascu făcută în spitalul »Pasteure« din Cluj dela următoarele persoane:

Dr. Iuliu Hațiegan, medic Cluj 50 cor.

Oliviu Pascu Ing. sublocot. Orăștie 26 60 cor.

Câte 10 cor.: Ioan Gols, stud. med. Cluj, Aurel Pascu, comer. Orăștie, Mahter Manó, comer. Deva, Lusiț Mátlyá, comer. Orăștie, Olimpiu Ghiță, prof. Năsăud.

Alexandru Pelle, sublocot. Cluj 8 cor.

Câte 5 cor.: Hollos Andor, comer. Deva, Xantus Iános, prof. Cluj, Salomon Márton, comer. Hațeg.

Câte 2 cor.: Engelberg Oszkár medic Cluj, Lebovits Herman comer. Deva, Ioan Curiban Săsciori, Traian Șuteu, Sângel, Ioan Oltean, Sebeșul-săseșc. Dr. Kovács Zoltán, locot. Cluj, Richard Graeser, stud. med. Sebeș.

Câte 1 cor.: George Braga, Vaellie Costea, Teke Nic. Chepoi, Hunvaid Ernő, Cluj, Visalon Moldovan, Dălea.

Ioan Manta, Gura râu 40 filerl.

Câte 20 fil.: George Berar, Dud. Pavel Pruna, Sibiu, Sim. Coroga, Kapolna, Ioan Cheloment, Șepreș, Ștefan Crăciun, Livadia, La oaltă.

La oaltă. 170 »

La oaltă. 6243 c. 10 f.

ȘTIRI.

— 12 Aprilie n. 1916.

Distingții militari Cu crucea pentru merite militare cl. III-a cu decorația de război a fost distins locotenentul Brutus Teșin din reg. 31.

Cu lauda presință — Signum laudis — au fost distinsi locotenentul Petru Călășiu din reg. 68 și sublocotenentul I. r. Constantin Gărgorovici din reg. 96.

Cu crucea de aur pentru merite cu coroana pe funta medaliilor de vitejie a fost distins medicul locot I. r. Dr. Corneliu Popovici din reg. de art. 12.

Cu crucea de aur pentru merite pe funta medaliilor de vitejie a fost distins stegarul sanitar I. r. Constantin Lăpădat din reg. 43.

La masa studenților »V. Onițu« au mai contribuit: »Luceafărul«, Institut de credit și economii în Vârșeț, 30 K., D-l Spiridon Moian, căpitan în Muraș-Ogorheșu, în amintirea fratelui său † Gheorgh. Moian, fost profesor de lucru de mână 12 K.

Primească generoșii donatori sinceri mulțămite. Direcțiunea mesel studenților.

Carmen Sylva ca pedagogă. În nou apărutul număr al »Revistei generale a învățământului« fondată de fostul ministru de culte al României Sp. C. Haret, găsim un articol comemorativ închinat defunctei Regine Elisabeta. Se reproduce în acest articol un lung pasaj dintr'un studiu scris de Carmen Sylva la 1908 și intitulat »Ce cred eu despre educație în care defuncta Regină Poetă apare ca o adevărată pedagogă. Carmen Sylva își bezează întregul studiu pe definiția asupra educației făcută de către bardul de la Mircești, care a spus că »educația e arta de a-ți restrânge libertatea în scopul de a nu o igni pe a altora«.

Urcarea portului postal. În Ungaria să planuește o urcare a portului postal cum și o reformare mai practică a comunicării telefonice.

O femeie profesoară titulară la Universitatea din Iași. Oțtim în »Măscarea«: Senatul Universitar unit cu Consiliul Facultății de Științe a

recomandat cu 9 voturi din 11, pe d-na Vera Myller-Lebedeff, ca profesoară titulară la catedra de algebra superioară și teoria funcțiilor, rămăsă vacantă prin moartea regretatului profesor I. Ralet.

Timpul european. Din Berlin, se anunță: Pe când germanii și francezii se luptă la Verdun, o comisiune a Camerei franceze a hotărât să puie oțtimul cu o oră înainte, pe timpul războiului. În același timp și independent de aceasta, comisiunea financiară a Camerei seniorilor din Prusia a adm's un astfel de proiect, așa că e probabil, că va fi introdus în țară și publicat prin deciziune ministerială. Experiența a arătat, că introducerea timpului european nu e legată cu vre-o greutate. În Scandinavia se observă de mult o mișcare identică, astfel că e probabil, că la reînceperea relațiilor internaționale vom sta în fața unui fapt important.

În Riga se mănâncă carne de urs și de cerb. În ziarul »Russcote Slovo« dela 14 Martie se publică următoarea telegramă din Riga: »Pe plata orașului Dw'nak se vinde de câte-va zile un produs rar — carne de cerb și urs. Carnea de urs se vinde cu 3 lei ker. iar cea de cerb cu 2 lei. Sunt urși și cerbi cari aparțineau grădinei zoologice din Riga și pe cari direcția, neavând ce să le dea de mâncare a dispus să-i taie și să vândă carnea«.

O interesantă statistică rusească Din Stockholm, se anunță: »Vecerna Vremea« observă că din Iunie anul trecut și până acum, s'au produs următoarele demisiuni și demiteri în Rusia: Primul ministru Garemky, 3 miniștri de interne, 2 miniștri de război, 2 prim-procurori ai Sinodului, câte un ministru le agricultură, justiție, comerț; 6 viceministri de interne, 2 vice procurori la Sinod, câte un viceministru la război și marină și 3 directori de poliție, Postul ministru de interne Chvostov a destituit 13 gubernatori.

Omnia. Joi — Vineri în 13—14 Aprilie, 1916: Mireasa mill. nară Dramă Detectivă în 4 acte. Ultimile zile ale ententei la Gallipoli (Partea II. Film de război.) Pali are frică de Zeppelinuri. (Comedie în 1 act).

Cărți de Paști pentru soldații noștri.

În urma apelului publicat pentru a se trimite de sf. Paști soldaților noștri aflători pe câmpul de luptă și prin spitale exemplare gratuite din »Cartea Soldatului II«, care a apărut, au mai intrat următoarele contribuiri marinoase:

- D-l Alex. Onaciu, jud. Ia curia reg din Budapesta. . . 4 »
- D-l Alex. Voia, paroh Valdei 1 »
- D-na Sylvia Togan, profesoară Sibiu, pentru ea să se trimeată exemplare în spitalele din Austria de sus 10 »
- D-l Ioan Sabadeanu, comerciant în loc 5 »
- D-l Emil Bologa, comerciant în loc. 5 »

La ialță: 244 cor.

Bibliografie.

Au apărut:

»Calea Vieții«, învățăturii creștinești pentru poporul românesc Nr. 3. din 1 Martie 1916, cu următorul bogat cuprins:

Calea Morții. — Despre înnoirea omului prin post și pocăință. — Nu trebuie amănătat întoarcerea la Dumnezeu, de părintele Leon. — Rugăciunea (poesie) de I. Belu. — Praviță de Popa dela București. — Creștinilor, nu primiți cărți și gazete prea țefine ori de pomână. — Versul judecării (după evanghelistul Mateiu C. 25) de C. Manu. Poșta Redacției — Pare în fiecare lună. Prețul unui număr 30 fil. Abonamentul pe an 3 cor.

Nr. 1 și 2 din revista »Tribuna albono-română« (etnografie-politică literatură-știință.) Apare de 2 ori pe lună sub îngrășirea unui comitet, în București (Str. Mihai Vodă Nr. 5). Abonamentul pe an 12 lei. Numărul acesta dublu are un cuprins foarte bogat și interesant, precum și numeroase ilustrațiuni.

Preparator: Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lucas

A. apărut: »Cartea Soldatului- partea II«.

Cu următorul cuprins: După patmi înviere. — Rușăciunii și cântării sfinte. — Morții noștri: Luptători pentru lumina și eroi pe câmpul de luptă. — Din vitejile neamului. — Poezii, marșuri ostășești, do ne și str gătur. — Multe și de toa e. — Calendar pentru războin.

— Cu ilustrațiuni actuale. — Cel mai potrivit dar de Sf. Paști pentru vitejii noștri soldați aflători pe câmpul de luptă sau prin spitale. Prețul 40 fileri plus 5 fileri porto. Comande primește: Tipografia A. Mureșianu Branisce et Comp.

Banca națională a României.

Banca Națională a României aduce la cunoștință publicului că va pune în curând în circulațiune biletul de 500 lei, prevăzut de art. 13 din lege și 36 din statutele sale.

Biletul de 500 Lei.

Hărția acestui bilet este ca a biletului de 5 lei și se deosebește de a celorlalte bilete fiind mai groasă; Dimensiunile desenului: 187/79 mm., iar ale biletului de 156/97 mm. Culoarea: liliachie mai deschisă;

Filigramele în număr de două reprezentând capul lui Traian și Mercur.

Ca figuri: Pe față biletul este încadrat de un chenar cu motive românești intrerupt sus la mijloc de textul de lege privitor la pedepsele contra falsificatorilor, — în stânga se vede o țărancă și un copil purtând fiecare câte un coș cu fructe; iar în dreapta tot o țărancă stând pe un snop de grâu și având în mâna dreaptă o seceră.

La mijlocul biletului este scris »Cinci sute lei«.

Dosul biletului este asemenea încadrat de un chenar intrerupt în partea de jos și având în colțurile de sus imprimat cu ceneala violetă țifrele »500 lei«. — fondul prezintă o vedere în care în primul loc se văd două țărance care merg la muncă cu sapele pe umăr.

Tipul biletelor de 500 lei începe cu alfabetul 1; ele vor circula în același timp cu biletele de 5, 20, 100 și 1000 lei.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de Contabil

publicăm concurs cu termen de 15 zile.

Beneficiile sunt:

- a) salariu anual K 2200-
- b) 20% bani de cvartir K 440-
- c) tantiemă statutară

Cei cari știu conduce Contabilitatea independent vor fi preferați. Alegerea să face pe un an de probă. Alesul va suplini pe timpul războiului și postului de casier. Hunedoara, la 7 Aprilie 1916.

Direcțiunea societății »Agricola«

Culegător - tipograf

versat și în lucrări decidență află imediată aplicare în condiții favorabile la

Tipografia A. Mureșianu Branisce & Comp. Brașov, strada Prundului Nr. 11

ABONAȚI GAZETA TRANSILVANIEI